

Facultad de CC. Económicas y Empresariales

Presentación

(*)

La Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales tiene una amplia trayectoria dentro de nuestra Universidad. A principios de los 70 ya se impartían enseñanzas de Ciencias Económicas en el antiguo Colegio Universitario de Vigo, que en 1980 pasaría a integrarse en la Universidad de Santiago de Compostela. En 1990 se segregó el Campus de Vigo, lo que supondrá el nacimiento de la Universidad de Vigo.

En el curso 1991/92 se inicia la docencia de las licenciaturas de Ciencias Económicas y de Ciencias Empresariales en el edificio actual, registrándose dos procesos de reforma de sus planes de estudios en los años 1995 y 2002. A raíz de la promulgación del RD 1393/2007 sobre ordenación de las enseñanzas universitarias se pone en marcha el proceso de adaptación al Espacio Europeo de Educación Superior, de tal forma que, para el curso académico 2009/2010, comenzarán a impartirse las titulaciones de Grado en Administración de Empresas y en Economía a las que se refieren estas guías.

Se persigue con ello ofrecer unas titulaciones más adaptadas al contexto actual, con una adaptación de las metodologías docentes orientadas hacia el aprendizaje del alumno y el desarrollo de sus capacidades.

Localización

(*)

La Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales de Vigo está en el Campus de Lagoas/Marcosende, aproximadamente a 15 km. de la ciudad. Clickando en el siguiente icono puedes acceder a un plano del Campus con su ubicación precisa

En caso de precisar información es posible contactar a través de las siguientes vías:

Correo - Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales, Campus de Lagoas-Marcosende, s/n, 36310 VIGO

Teléfono - 986812400 (Centralita/Conserjería)

986 812403 (Secretaría de Alumnos)

986 812402 (Secretaría do Decanato)

Fax- 986812401

Correo electrónico - secfcee@uvigo.es (Secretaría de Alumnos)

sdfcee@uvigo.es (Secretaría do Decanato)

Web - <http://fccee.uvigo.es/>

Servizos ofertados

(*)

La Facultad cuenta con una importante dotación de infraestructuras destinadas a dar soporte a las actividades de investigación, docencia y extensión universitaria. Resumidamente, hay 15 aulas de docencia, 13 aulas-seminario, 6 aulas de informática y un aula informática de libre acceso. Adicionalmente dispone de un salón de actos con un aforo aproximado de unas 550 personas , un salón de grados para 60-80 personas, biblioteca con 400 puestos de lectura y cafetería-comedor.

A continuación se desglosa la información sobre servicios importantes para el alumnado:

SERVICIOS OFERTADOS AOS ESTUDANTES

- AULA INFORMÁTICA DE LIBRE ACCESO:

Ordenadores a disposición dos alumnos con aplicaciones de uso corriente, acceso a Internet e posibilidade de impresión de documentos

- REDE INALÁMBRICA:

Acceso WIFI a Internet en toda a Facultade.

- REPROGRAFÍA:

Fotocopias, encuadernacións, transparencias, impresión de documentos, material de estudio, etc...

Horario regular : Mañá de 9 a 14 h. - Tarde de 15:45 a 18:00 h.

- CAFETERÍA E COMEDOR:

Servicio de cafetería completo, almorzos e comidas con menús do día.

Horario SS.Cafetería: De 8:45 a 21 h.

Horario SS.Comedor: De 13 a 15:30 h.

- SERVICIOS ADMINISTRATIVOS:

Servicios de xestión do alumnado (matrículas, traslados, solicitudes de validacións, emisión de títulos, etc...), asuntos económicos e secretaría do Decanato.

Horario atención ó público: De 9 a 14 h.

- BIBLIOTECA:

Servicio de asesoramento e empréstito bibliográfico, salas de estudio e lectura e consulta bases de datos.

Para o servicio de empréstito requírese carnet de biblioteca.

Dotacións: 414 postos de lectura e estudio.

2 postos consulta bases de datos.

29.000 volumes aprox. (libros, informes, etc.)

560 títulos de publicacións periódicas:

330 revistas e 230 estadísticas.

Horario : De 8:45 a 20:45 h.

Equipo decanal

(*)

Decano	José Santiago Gómez Fraiz
Secretaria	Gonzalo Caballero Míguez
Vicedecano de Organización Académica	Fernando Comesaña Benavides
Vicedecana de Calidade	Rocío Rodríguez Daponte
Vicedecano de Relacións Internacionais	Jorge Vila Biglieri
Vicedecana de Adaptación ao EEES	Lucy Amigo Dobaño

(*)

(*)

PCEO Grado en Administración y Dirección de Empresas/Grado en Derecho

---

Asignaturas

Curso 5

Código	Nombre	Cuatrimestre	Cr.totales
V03G720V01511	Derecho internacional privado	1c	9
V03G720V01512	Dirección estratégica	1c	6
V03G720V01513	Derecho financiero y tributario II	1c	6
V03G720V01514	Valoración de activos	1c	6
V03G720V01515	Derecho mercantil II	1c	6
V03G720V01521	Planificación financiera	2c	6
V03G720V01522	Investigación comercial	2c	6
V03G720V01523	Régimen fiscal de la empresa I	2c	6
V03G720V01524	Dirección estratégica internacional	2c	6
V03G720V01991	Trabajo de Fin de Grado-ADE	2c	12
V03G720V01992	Trabajo de Fin de Grado-Derecho	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS

Dereito internacional privado

Asignatura	Dereito internacional privado			
Código	V03G720V01511			
Titulacion	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descriptores	Creditos ECTS 9	Seleccione OB	Curso 5	Cuatrimestre 1c
Lengua Impartición	Castelán			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	García Vidal, Javier			
Profesorado	García Vidal, Javier			
Correo-e	jgvidal@icasantiago.org			
Web				
Descripción general	O Dereito internacional privado está formado polo Dereito procesual civil internacional e o Dereito aplicable ás relacións xurídico privadas internacionais			

Competencias

Código

A2	Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
Coñecer e poder aplicar e interpretar as fontes que rixen as relación xurídico-privadas transfronteirizas	A2 A3 A4 A5

Contidos

Tema

TEMA 1. Fundamentos.	1. O obxecto, o contido e a estrutura do Dereito internacional privado. 2. As fontes do Dereito internacional privado
PRIMEIRA PARTE: A COMPETENCIA XUDICIAL INTERNACIONAL.	1. Orixes e ámbitos de aplicación. 2. Sistema de normas de competencia xudicial internacional.
Tema 2: A competencia xudicial internacional no Regulamento Bruxelas I.	
Tema 3: A competencia xudicial internacional nos Regulamentos en materia matrimonial e de responsabilidade parental.	1. O Regulamento Bruxelas II. 2. Os Regulamentos en materia de réxime económico matrimonial.
Tema 4: A competencia xudicial internacional nos Regulamentos en materia de alimentos e sucesións.	1. O Regulamento Bruxelas III. 2. O Regulamento sobre sucesións.
Tema 5: A competencia xudicial internacional no Regulamento sobre insolvenza.	1. O Regulamento sobre insolvencia. 2. O réxime interno de competencia xudicial internacional.

SEGUNDA PARTE: A COOPERACIÓN XURÍDICA INTERNACIONAL EN MATERIA CIVIL.	1. As competencias derivadas. 2. A litispendencia e a conexidade. 3. A notificación internacional.
Tema 6: A conciliabilidade de procesos. A notificación internacional.	
Tema 7: A proba internacional. A información sobre o Dereito estranxeiro.	1. A proba internacional. 2. A información sobre o Dereito estranxeiro.
Tema 8: O réxime xeral de recoñecemento i execución.	1. Aspectos introdutorios. 2. O réxime do Regulamento Bruxelas I. 3. O réxime interno. 4. A execución forzosa internacional.
Tema 9: Os réximes especiais de recoñecemento.	1. En materia matrimonial. 2. En materia de filiación. 3. En materia de alimentos. 4. En materia de sucesións. 5. En materia de insolvencia. 6. Outros réximes especiais.
TERCEIRA PARTE: O DEREITO APLICABLE.	1. Métodos presentes. 2. Cuestións específicas do método conflitual. 3. Alegación e proba do Dereito estranxeiro. 4. Lei aplicable ao proceso civil.
Tema 10: Consideracións xerais sobre lei aplicable.	
Tema 11: Lei aplicable aos contratos.	1. Ámbito de aplicación do Regulamento Roma I. 2. Determinación da lei aplicable ás obrigacións contractuais segundo o Regulamento. 3. Problemas de delimitación do ámbito da lei aplicable segundo o Regulamento.
Tema 12: Lei aplicable á responsabilidade non contractual.	1. Ámbito de aplicación do Regulamento Roma II. 2. Determinación da lei reitora ás obligacións non contractuais, segundo o Regulamento. 3. Problemas de delimitación do ámbito da lei reitora, segundo o Regulamento. 4. Outras fontes en materia de lei aplicable á responsabilidade non contractual.
Tema 13: Lei aplicable á persoa, aos bens e aos actos xurídicos.	1. Lei aplicable ás persoas físicas. 2. Lei aplicable ás persoas xurídicas. 3. Lei aplicable á representación. 4. Lei aplicable aos dereitos reais. 5. Lei aplicable á forma dos actos xurídicos.
Tema 14: Lei aplicable ao matrimonio e á filiación.	1. Lei aplicable á celebración do matrimonio. 2. Lei aplicable ao réxime económico matrimonial. 3. Lei aplicable á dissolución do matrimonio. 4. Lei aplicable á filiación e á responsabilidade parental.
Tema 15: Lei aplicable aos alimentos, á sucesión por causa de morte e á insolvencia	1. Lei aplicable aos alimentos. 2. Lei aplicable á sucesión por causa de morte. 3. Lei aplicable á insolvencia.

Planificación			
	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Resolución de problemas	23.5	23.5	47
Lección maxstral	47.1	47.1	94.2
Probas de resposta curta	7	73	80
Resolución de problemas	1.9	1.9	3.8

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente	
	Descripción
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxstral.
Lección maxstral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudiante.

Atención personalizada	
Metodologías	Descripción

Resolución de problemas	O alumno recibe atención personalizada en horario de titorías respecto dos problemas prácticos que presenta a materia
Lección maxistral	O alumno recibe atención personalizada en horario de titorías respecto dos problemas teóricos que presenta a materia

Avaluación

	Descripción	Calificación	Resultados de Formación y Aprendizaje
Resolución de problemas	Valórarse a asistencia e participación nas clases prácticas, segundo descríbese no punto 1 infra. Como resultado da aprendizaxe, o alumnado coñece, aplica e interpreta as fontes que rexen as relacións xurídico-privadas transfronteirizas.	5	
Lección maxistral	Valórarse a asistencia ás sesións maxistrais, segundo descríbese no punto 1 infra. Como resultado da aprendizaxe, o alumnado coñece, aplica e interpreta as fontes que rexen as relacións xurídico-privadas transfronteirizas.	5	
Probas de resposta curta	Exames parciais descritos no punto 3 infra. Como resultado da aprendizaxe, o alumnado coñece, aplica e interpreta as fontes que rexen as relacións xurídico-privadas transfronteirizas.	60	A2 A3 A5
Resolución de problemas	Proba na que o alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condiciones establecido/as polo profesor. Como resultado da aprendizaxe, o alumnado coñece, aplica e interpreta as fontes que rexen as relacións xurídico-privadas transfronteirizas.	30	A3 A4

Otros comentarios sobre la Evaluación

Valórarse a asistencia ás clases, ata un 10% da cualificación final, así como nas distintas actividades que se organicen nas mesmas. A comezo do curso, o profesor indicará as condicións e/ou a forma de valorar a dita asistencia. 2.- Poderanse realizar diversos controis teóricos e prácticos ao longo do curso que, conciuntamente, poderán supor ata un 30% da cualificación final. 3.- Haberá como mínimo dous exames parciais que suporán un mínimo do 60% da cualificación total. A data do último parcial poderá facerse coincidir, en principio, coa oficial do exame final. 4.- O alumnado que non desexe, ou non poida seguir o sistema de avaliación continua descrito, poderá presentarse a un exame final único teórico-práctico que suporá o 100% da cualificación (50% parte teórica, 50% parte práctica). Este sistema aplicarase tamén na convocatoria extraordinaria de fin de carreira. 5.- O alumnado poderá conservar a cualificación alcanzada na avaliación continua para o seguinte curso académico.

DATAS DE EXAMES: Os exames oficiais realizaranse segundo o calendario aprobado ao efecto pola xunta de centro para o curso 2017-18. Así mesmo, o profesor entregará no Decanato, antes de que comece o cuadrimestre, un cronograma onde se describirá o desenvolvemento semanal da materia. O alumnado que, a xuízo do profesor, non cumpra o compromiso ético esixido pola Universidade de Vigo sobre a realización de probas, quedará excluído automaticamente da avaliación continua, son prexuízo de posteriores accións que poidan derivarse da súa conduta.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Garcimartín Alférez, F.J., **Derecho internacional privado**, última edición, Thomson Aranzadi,

Fernández Rozas, J.C., **Derecho internacional privado**, última edición, Civitas,

Calvo Caravaca, A., **Derecho internacional privado**, última edición, Comares,

vv. aa., **Legislación básica de Derecho internacional privado**, última edición, Civitas / Aranzadi / Comares,

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Asignaturas que se recomienda cursar simultáneamente

Dereito civil III. Familia e sucesións/V08G081V01501

Dereito mercantil I/V08G081V01502

Asignaturas que se recomienda haber cursado previamente

Sistema xudicial español e proceso civil/V08G081V01403

DATOS IDENTIFICATIVOS

Dirección estratégica

Asignatura	Dirección estratégica			
Código	V03G720V01512			
Titulacion	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Seleccione OB	Curso 5	Cuatrimestre 1c
Lengua	Castelán			
Impartición	Inglés			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Rodríguez Domínguez, María del Mar			
Profesorado	Rodríguez Domínguez, María del Mar			
Correo-e	mrdguez@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descripción general	Estudaranse os conceptos e ferramentas necesarias para realizar unha dirección empresarial baixo unha perspectiva integradora e de reflexión estratégica. Abordaranse os aspectos relacionados co proceso estratégico nas empresas, tanto de análises, deseño e implantación estratégicas.			

Competencias

Código

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
Identificar os valores, recursos e capacidades da empresa que permitan a creación de vantaxes sustentables para os *stakeholders	
Describir as estratexias de desenvolvemento dunha empresa e os métodos empregados	
Os estudiantes serán capaces de deseñar nun equipo de traballo a estratexia competitiva e corporativa dunha empresa concreta	

Contidos

Tema

Conceptos básicos da Dirección Estratégica

Misión e Obxectivos empresariais

Análise da contorna xenérica

Análise da contorna específica

Análise interna da empresa

Vantaxes e estratexias competitivas

Estratexias :Corporativas: Direccións e Métodos de desenvolvemento

Implantación da estratexia e Control

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Lección maxistral	22.5	36	58.5
Estudo de casos	27.5	31	58.5
Outras	3	30	33

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descripción
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos da materia considerando a participación activa dos estudiantes
Estudo de casos	Analizásense lecturas con casos, reais ou ficticios, coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, reflexionar, debater

Atención personalizada

Metodologías	Descripción
Lección magistral	Resolución personalizada de problemas do alumnado á hora de entender os coñecementos teóricos impartidos
Estudo de casos	Resolución personalizada de problemas do alumnado á hora de levar á práctica os coñecementos teóricos adquiridos
Pruebas	Descripción
Outras	Resolución personalizada de problemas do alumnado á hora de entender os coñecementos teóricos-prácticos impartidos

Avaluación			
	Descripción	Calificación	Resultados de Formación y Aprendizaje
Estudo de casos	Estudo, debate e participación na resolución de supostos reais ou ficticios de formulacións estratégicas por parte de empresas	30	
Outras	Probas de avaliación escritas individuais sobre os contidos teóricos e prácticos da materia	70	

Otros comentarios sobre la Evaluación

TODO O ALUMNADO

A información sobre as ponderacións exactas de avaliação publicarase na páxina web FAITIC (páxina web de aprendizaxe Uvigo) ao comezo do curso.

A avaliação continua considerarase cando o estudiante asista a máis do 80% das clases prácticas e entregue o 100% dos casos propostos en ditas prácticas.

É necesario ter polo menos un 5 en cada modalidade de avaliação (teoría e práctica)

TODOS os estudiantes han de entregar o 100% das evidencias das dinámicas propostas nas clases prácticas, independientemente do tipo de avaliação (continua ou non).

Todas as especificacións atoparanse claramente detalladas nos apartados correspondentes na plataforma de Teledocencia (FAITIC) e en documento 'Condiciones da asignatura' en 'Documentos e Enlaces' en FAITIC

As datas dos exames oficiais poderán consultarse de forma actualizada na páxina web do Centro.

<http://fccee.uvigo.es/organizacion-docente.html>

ESTUDANTES EVALUACION NON CONTINUA

Os alumnos que non opten pola avaliação continua realizarán probas específicas que se atoparán claramente detalladas nos apartados correspondentes na plataforma de Teledocencia (FAITIC) e en documento 'Condiciones da asignatura' en 'Documentos e Enlaces' en FAITIC.

ESTUDANTES DE GRUPO DE INGLÉS

Os estudiantes que opten pola formación da asignatura en inglés deben comunicalo explícitamente enviando un correo electrónico ao profesor/é responsables do grupo de inglés. Co envío deste correo electrónico o estudiante ELIXE ser evaluado no idioma Inglés, o que implica que só poderá asistir ás clases da materia impartidas en inglés e só poderá realizar o exame en Inglés. Durante o mesmo curso, non se permitirá cambiar dun grupo a outro (inglés-español/español-inglés) unha vez que o estudiante presente a súa solicitude de grupo inglés. Mediante o envío dese correo electrónico, o alumno desiste expresamente de ser evaluado en calquera outro idioma durante o curso actual.

Os estudiantes de inglés que non cumpran estrictamente os criterios de avaliação continua nos términos mencionados anteriormente serán evaluados mediante exames específicos, que incluirá teoría e práctica.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Grant, Robert, **Dirección Estratégica. Conceptos, técnicas y aplicaciones**, 1ª, Civitas-Thompson Reuters, 2014

Johnson, G; Scholes, K.; Whittington, R., **Fundamentos de Estrategia**, 1ª, Pearson, 2010

Johnson, G.; Whittington, R. et. al., **Exploring Strategy: Text and Cases 10th edition**, 10th, Pearson, 2013

Navas López y Gerras Martín, **La Dirección Estratégica de la Empresa: Teoría y Aplicaciones**, 5ª, Civitas-Thompson Reuters, 2015

Navas López, J.E. y Guerras Martín, L.A, **Fundamentals of Strategic management**, 1st, Civitas-Thompson Reuters, 2013

Bibliografía Complementaria

Guerras Martín, L.A y Navas López, J.E., **Casos de Dirección Estratégica**, 5ª, Civitas-Thompson Reuters, 2014

Ribeiro et al., **Cases of Strategic Direction**, Pearson Education, 2012

Recomendacións

Asignaturas que continúan el temario

Dirección estratéxica internacional/V03G020V01603

Asignaturas que se recomienda haber cursado previamente

Empresa: Fundamentos de administración/V03G020V01102

Empresa: Xestión de empresas/V03G020V01203

Dirección comercial I/V03G020V01403

Dirección de operacións/V03G020V01302

Dirección de recursos humanos/V03G020V01303

Otros comentarios

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumno na materia e concíbese de forma flexible. En consecuencia, pode requerir reaxustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir.

Así mesmo, achegarase ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

DATOS IDENTIFICATIVOS

Dereito financeiro e tributario II

Asignatura	Dereito financeiro e tributario II			
Código	V03G720V01513			
Titulacion	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Seleccione OB	Curso 5	Cuatrimestre 1c
Lengua	Castelán			
Impartición				
Departamento	Dereito público especial			
Coordinador/a	Pita Grandal, Ana María			
Profesorado	Pita Grandal, Ana María Ruiz Hidalgo, María del Carmen			
Correo-e	apita@uvigo.es			
Web				
Descripción general	A materia "Dereito Financeiro e Tributario *II" impártese en 4º Curso do Grao en Dereito, e constitúe a denominada "Parte especial" do Dereito tributario". O seu contido céntrase na análise xurídica dos diferentes tributos que conforman o sistema tributario español no tres niveles de organización territorial: estatal, autonómico e local. Esta materia aborda o estudio dos tributos en particular, polo que é necesario que o alumno coñeza as institucións fundamentais do Dereito privado e do Dereito público que lle permitan comprender a tributación de determinados contratos civís, mercantís, laborais ou administrativos. Ademais, é imprescindible que o estudiante superase a materia "Dereito financeiro e tributario *I", de 3º Curso, xa que a completa comprensión da materia complétase coa mencionada materia.			

Competencias

Código

A1	Que os estudiantes demostren posuér e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudiantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrar por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos en la materia

Resultados de Formación y Aprendizaje

Coñecer, interpretar e aplicar as normas reguladoras do sistema tributario español

A1

A2

A3

A4

A5

Contidos

Tema

*I.- INTRODUCCIÓN.	1.- O sistema tributario español. Evolución histórica. Situación actual.
*II.- IMPOTOS DIRECTOS.	2.- Imposto sobre a Renda das Pessoas Físicas. 3.- Imposto sobre Sociedades. 4.- Imposto sobre a Renda do Non Residentes. 5.- Imposto sobre o Patrimonio. 6.- Imposto sobre Sucesións e Doazóns.
*III.- IMPOTOS INDIRECTOS.	7.- Imposto sobre Transmisións Patrimoniais *Onerosas e Actos Xurídicos Documentados. 8.- Imposto sobre o Valor Engadido. 9.- Impostos Especiais. 10.- Outros impostos indirectos.

*IV.- TRIBUTOS DAS COMUNIDADES AUTÓNOMAS.	11.- Tributos propios. 12.- Tributos cedidos.
*V.- IMPOSTOS DAS CORPORACIÓNS LOCAIS.	13.- Imposto sobre Bens Inmobilés. 14.- Imposto sobre Actividades Económicas. 15.- Imposto sobre Vehículos de Tracción Mecánica. 16.- Imposto sobre Instalacións, Construcións e Obras. 17.- Imposto sobre o Incremento de Valor dos Terreos de Natureza Urbana.

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Lección maxistral	35	35	70
Seminario	15	15	30
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	30	32
Probas de resposta curta	1	17	18
Outras	0	0	0

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descripción
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado dos contidos da materia obxecto de estudo. Exposición dos alumnos dalgún tema elixido polo profesor da materia.
Seminario	Distintas actividades destinadas a traballar sobre unha terma específico, que permiten profundar ou complementar os contidos da materia. E nas que o alumno -xa sexa de forma individual ou en grupo: fai unha exposición oral e/ou escrita sobre un tema proposto; resolve casos prácticos aplicando e interpretando o Dereito financeiro e tributario; elabora informes xurídicos, etc.

Atención personalizada

Avaluación

	Descripción	Calificación	Resultados de Formación y Aprendizaje
Exame de preguntas de desarrollo	Proba final que consta de dous partes: unha práctica escrita (na que o alumno terá que resolver un ou varios casos prácticos), e unha teórica oral (na que se formularán distintas preguntas sobre o temario da materia).	70	A1 A2 A3 A4
	Para os alumnos que se someten ao sistema de avaluación continua esta proba *representará o 70% da súa nota final.		A5
	Para os alumnos que NON se someten ao sistema de avaluación continua, a súa cualificación estará integrada polo 70% da cualificación obtida no exame *téxico oral e o 30% pola cualificación obtida no exame práctico escrito, sendo este último diferente ao que realicen os alumnos de avaluación continua.		
Probas de respuesta curta	Nos Seminarios realizaranse probas de respuesta curta e/ou de tipo test exclusivamente aos alumnos que se sometan a avaluación continua. A nota media dos distintos exames tipo test ou de respuesta curta constituirán o 20% da nota final dos devanditos alumnos.	20	A1 A2
Outras	Nos Seminarios das clases presenciais proporase ao alumnado a realización de distintas actividades: casos prácticos, exposición oral dun tema, presentación escrita dun traballo, etc. Estas actividades só serán avaluadas para os alumnos que se sometan a avaluación continua.	10	A1 A2 A3 A4 A5
	Estas actividades suporán o 10% da súa cualificación final.		

Otros comentarios sobre la Evaluación

O temario que figura no apartado de contidos constitúe unha versión resumida das leccións que serán obxecto de exame. Oportunamente, ao comezo do curso académico, proporcionárselle ao alumnado un temario más detallado cos epígrafes que conforman cada lección.

PRIMEIRA OPORTUNIDADE DE EXAME: 1.-Ao comezo de curso, o/o alumno/a deberá manifestar a súa intención de acollerse ao sistema de avaluación continua. A tal fin, os profesores da materia proporcionaranlle un documento que o/o alumno/a deberá cubrir e asinar nun determinado prazo. Os alumnos de avaluación continua asistirán regularmente a clase (en

calquera caso, non pode superar de non asistencia máis dun 10% das clases);2.- O/o alumno/a que se acolla ao sistema de avaliación continua, entregando o citado documento, será avaliado conforme aos criterios que se indicaron máis arriba: proba final (70%), probas tipo test (20%) e outras (10%). Na proba final, o exame de teoría, oral, suporá o 80% da cualificación; e o práctico, por escrito, suporá un 20% da cualificación. En todo caso, o/o alumno/a deberá alcanzar unha cualificación mínima de 4 sobre 10 na proba final para que se lle teñan en conta as cualificacións obtidas mediante o sistema de avaliación continua.3.- Os/os alumnos/*as que NON se sometan a avaliación continua: a súa cualificación estará integrada polo 70% da cualificación obtida no exame teórico oral, e o 30% da cualificación obtida no exame práctico escrito, sendo este último diferente ao que realicen os/os alumnos/*as de avaliación continua, no que se lle avaliarán de todas as competencias.**SEGUNDA OPORTUNIDADE DE EXAME:**1.- No exame de xuño/xullo, o/o alumno/a que se acolleu ao sistema de avaliación continua só realizará unha proba final, que representará o 70% da súa cualificación final, e que constará de dous partes: unha práctica escrita (na que se resolverá un ou varios casos prácticos, e que suporá un 20% da cualificación correspondente á proba final) e unha teórica oral (na que se formularán distintas preguntas sobre o temario da materia, e que suporá o 80% da cualificación correspondente á proba final).2.- Os/*as alumnos/*as que se someteron ao sistema de avaliación continua conservarán, exclusivamente para a segunda oportunidade de exame, a nota que obtivesen ao longo do curso.3.- Para os/*as alumnos/*as que NON se sometan a avaliación continua, a súa cualificación final estará integrada polo 70% da cualificación obtida no exame teórico oral, e o 30% da cualificación obtida no exame práctico escrito, sendo este último diferente ao que realicen os/*as alumnos/*as de avaliación continua.4.- Os alumnos que se someteron ao sistema de avaliación continua e non superasen a proba final nin na primeira oportunidade de exame, nin na segunda, poderáselles conservar a nota obtida a través de devandito sistema no curso académico seguinte (2018-2019).**ADVERTENCIA ESPECÍFICA PARA OS/AS ALUMNOS/AS QUE CONCORRAN Á CONVOCATORIA DE FIN DE CARREIRA:** No exame de Fin de Carrera non se terá en conta a nota de avaliación continua que o alumnado, no seu caso, obtivese no curso académico anterior. A súa nota final, nesta convocatoria, estará integrada polo 70% da cualificación obtida no exame teórico e o 30% da cualificación obtida no exame práctico. O exame de Fin de Carrera realizarase na data, lugar e hora especificados no calendario oficial aprobado para ese efecto pola Xunta de Facultade. **ADVERTENCIA ESPECÍFICA PARA OS/AS ALUMNOS/AS QUE SOLICITEN SER EXAMINADOS POR TRIBUNAL (SÓ PARA ALUMNADO QUE SE ATOPE EN 4ª MATRICULA E SEGUINTE):** O exame constará de dous partes (práctica e teórica) e será exclusivamente escrito. As datas e horarios das diferentes oportunidades de exame son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso académico 2018/19.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

PÉREZ ROYO, F (DIRECTOR), GARCÍA BERRO, F., PÉREZ ROYO,I., ESCRIBANO, F., CUBERO TRILLO, A., CARRASC, **Curso de Derecho Tributario. Parte especial**, 12ª ed, Tecnos, 2018

Código Tributario, 25ª ed., Thomson-Reuters Aranzadi, 2018

MERINO JARA, I. Y LUCAS DURÁN, M. (Y OTROS), **Derecho Tributario. Parte Especial**, última ed., Tecnos,

Legislación básica del Sistema tributario Español, última ed., Tecnos,

Bibliografía Complementaria

CAZORLA PRIETO, LM.; CHICO DE LA CÁMARA, P., **Introducción al sistema tributario español**, última ed, Aranzadi,

CAYON GALIARDO, A.; TEJERIZO LOPEZ, JM.; MARTÍN QUERALT, J., **Manual de Derecho Tributario. Parte Especial**, última ed., Aranzadi,

MALVAREZ PASCUAL, LA; RAMIREZ GOMEZ, S.; SANCHEZ PINO, AJ., **Lecciones del sistema fiscal español**, última ed., Tecnos,

MELLADO BENAVENTE, F.; ARGENTE ALVAREZ,J., **MANUAL PRÁCTICO SOBRE EL IMPUESTO SOBRE SOCIEDADES**, Ultima Edición, CISS KLUWER,

BARREIRO CARRIL, MC., **Los impuestos directos y el Derecho de la Unión Europea. La armonización realizada por el TJUE**, IEF, 2012

RAMOS PRIETO, J. (Coordinador), **Erosión de la Base Imponible y traslado de beneficios: estudios sobre el plan BEPS de la OCDE**, Thomson-Reuters, Aranzadi, 2016

PITA GRANDAL, A.M (Coordinadora), **Estudios sobre la Financiación de los Puertos**, Marcial Pons, 2017

RAMOS PRIETO, J.; HORNERO MÉNDEZ, J.M., **Derecho y Fiscalidad de las Sucesiones Mortis Causa en España: una perspectiva multidisciplinar**, Thomson-Reuters Aranzadi, 2016

Recomendacións

Asignaturas que continúan el temario

Réxime fiscal da empresa/V08G081V01944

Responsabilidade penal e administrativa no ámbito financeiro-tributario/V08G081V01943

Asignaturas que se recomienda cursar simultáneamente

Dereito mercantil II/V08G081V01702

Asignaturas que se recomienda haber cursado previamente

Dereito civil I. Obrigas e contratos/V08G081V01301

Dereito civil II. Dereitos reais/V08G081V01404

Dereito civil III. Familia e sucesións/V08G081V01501

Dereito financeiro e tributario I/V08G081V01603

Dereito mercantil I/V08G081V01502

DATOS IDENTIFICATIVOS

Valoración de activos

Asignatura	Valoración de activos			
Código	V03G720V01514			
Titulacion	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Seleccione OB	Curso 5	Cuatrimestre 1c
Lengua	Castelán			
Impartición	Departamento Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	Martínez Cobas, Francisco Javier			
Profesorado	Martínez Cobas, Francisco Javier			
Correo-e	xmcobas@uvigo.es			
Web				
Descripción general	Na materia valoración de activos o estudiante adquire coñecementos relativos aos activos financeiros, así como aos principais métodos e modelos para a súa valoración.			

Competencias

Código

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
Posuér e comprender coñecementos sobre valoración	
Aplicar os coñecementos a posibles situacions profesionais.	
Reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos sobre a valoración de activos	
Transmitir información e resultados de valoración de activos	

Contidos

Tema

1. Introducción á valoración de activos financeiros
2. Valoración de Activos de Renda Fixa
3. Carteiras de Valores
4. Valoración de Empresas
5. Valoración doutros Activos Financeiros

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Lección maxistral	22.5	25	47.5
Resolución de problemas	22.5	40	62.5
Probas de resposta curta	5	20	25
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	12	15

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descripción
Lección maxistral	Explicación teórica dos contidos da materia.
Resolución de problemas	Resolución de exercicios coa guía do profesor.

Atención personalizada

Metodologías	Descripción
Lección maxistral	O estudiante pode acudir ás tutorías personalizadas, no horario establecido, para resolver todas as dúbidas que teña en relación cos contidos tratados nas sesións teóricas.

Resolución de problemas O estudiante pode acudir ás tutorías personalizadas, no horario establecido, para resolver todas as dúbidas que teña en relación cos contidos tratados nas sesións prácticas.

Avaliación

	Descripción	CalificaciónResultados de Formación y Aprendizaje
Probas de resposta curta	A avaliación continua realizarase mediante probas de resposta curta durante o desenvolvemento de o curso. É requisito indispensable superar unha proba para poder realizar a seguinte. O conxunto de estas probas intermedias valóranse con 4 puntos, superadas as cales o estudiante ten a posibilidade de realizar o exame de preguntas de desenvolvemento sobre o contido de a totalidade de os temas tratados, e que se valora con 6 puntos.	40
Exame de preguntas de desenvolvemento	En o exame final o estudiante debe demostrar adquirir e comprendido os contidos teóricos e prácticos de o conxunto de a materia. Ten un valor de 10 puntos para os estudiantes que non sigan o sistema de avaliação continua e, para os que a seguiron, o valor dependerá de a cualificación obtida en a avaliação continua. Isto é, si en avaliação continua únicamente alcánzanse 2 puntos, o exame final valórase sobre 8, mantendo os 2 puntos de a avaliação continua, en xeral será (10-C), sendo C a nota alcanzada en avaliação continua.	60

Otros comentarios sobre la Evaluación

As datas de os exames pódense consultar en a Web de a Facultade: <http://fccee.uvigo.es/organizacion-docente.html>

O sistema de cualificación por avaliação continua únicamente aplicarase en a convocatoria ordinaria (maio). **En a convocatoria de xullo e en as demais convocatorias extraordinarias** a nota final de a materia será a nota de o exame escrito realizado en a data oficialmente establecida, que se valorará en 10 puntos.

As diferenzas entre sistemas de avaliação e metodoloxías entre os distintos centros que imparten o Grado en Administración de Empresas en a Universidade de Vigo, xustifícanse por a necesaria adaptación en a medición de a consecución de os mesmos resultados de aprendizaxe e adquisición de iguais competencias a as diferentes organizacións docentes de cada Centro, especialmente en canto a tipo de grupos, e número medio de alumnos por grupo.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Suarez Suarez, A.S., **Decisiones óptimas de inversión y financiación en la empresa**, 22, Pirámide, 2014
Cabaleiro Casal, M.J. y Lago Velando, A., **Valoración de Activos: Material didáctico de la asignatura**, 2018
Marín, M. y Rubio, G., **Economía Financiera**, 1, Antoni Bosch, 2001

Bibliografía Complementaria

Recomendacions

Asignaturas que continúan el temario

Xestión bancaria/V03G020V01931
Enxeñaría financeira/V03G020V01922
Planificación financeira/V03G020V01702

Asignaturas que se recomienda haber cursado previamente

Empresa: Matemática das operacións financeiras/V03G020V01202
Estatística: Estatística/V03G020V01204
Matemáticas: Matemáticas/V03G020V01104
Decisións de investimento/V03G020V01402
Decisións de financiamento/V03G020V01501

Otros comentarios

Ao comezo de cada tema proporcionase a o estudiante a bibliografía e os recursos específicos necesarios para o adecuado seguimiento e desenvolvemento de o seu contido.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito mercantil II				
Asignatura	Dereito mercantil II			
Código	V03G720V01515			
Titulacion	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Seleccione OB	Curso 5	Cuatrimestre 1c
Lengua	Castelán			
Impartición	Galego			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Fernández Carballo-Calero, Pablo Ignacio			
Profesorado	Fernández Carballo-Calero, Pablo Ignacio Tato Plaza, Anxo Torres Pérez, Francisco José			
Correo-e	pcarballocalero@uvigo.es			
Web				
Descripción general	A materia Dereito Mercantil II céntrase no estudo daquelas principais ferramentas que o empresariado utiliza para actuar no mercado: os contratos mercantís e os títulos valores. Entre os numerosos contratos, o programa céntrase naqueles que, pola súa maior utilización son usualmente utilizados na práctica. No que atinxe aos títulos valores o temario focalízase, fundamentalmente, na letra de cambio dado que a súa normativa serve como referencia tanto ao cheque como o pagaré.			

Competencias				
Código				
A2	Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.			
A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.			
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.			
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.			

Resultados de aprendizaxe				
Resultados previstos en la materia		Resultados de Formación y Aprendizaje		
Coñecer os principais contratos mercantís, títulos-valores e demais instrumentos de pago e ser capaz de aplicar ditos coñecementos no tráfico mercantil		A2 A3 A4 A5		

Contidos				
Tema				
Contratación mercantil	Nocións xerais sobre contratación mercantil. A compraventa mercantil. Os contratos de distribución. Os contratos de colaboración. O contrato de transporte. Os contratos de financiación. Os contratos de custodia e garantía. Os contratos turísticos. A contratación no mercado de crédito. A contratación no mercado de valores. O contrato de seguro.			

Instrumentos de pago e crédito na contratación mercantil	A categoría dos títulos valor. Nocións xerais e emisión da letra de cambio. Aceptación, circulación e aval da letra de cambio. Pago da letra. O cheque e o pagaré. As tarxetas de crédito Outros instrumentos de pago na contratación mercantil contemporánea.
--	--

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Lección maxistral	36	90	126
Estudo de casos	12	0	12
Probas de resposta curta	2	0	2
Outras	2	8	10

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descripción
Lección maxistral	Explicación dos epígrafes segundo un esquema de presentación e conclusiones
Estudo de casos	Alternando las sesiones maxistrales (clases de teoría) planteándose casos prácticos que serán resueltos en grupo en horario de clase utilizando la documentación entregada por el profesor.
	Presentarse un trabajo en grupo en una sesión de seminario a celebrar en el último tercio del cuatrimestre.

Atención personalizada

Metodologías	Descripción
Lección maxistral	Tutorías personalizadas en los horarios publicados en la página web de la Facultad. Atención personalizada durante la celebración de las prácticas en clase
Estudio de casos	Tutorías personalizadas en los horarios publicados en la página web de la Facultad. Atención personalizada durante la celebración de las prácticas en clase

Avaluación

	Descripción	Calificación	Resultados de Formación y Aprendizaje
Estudio de casos	A lo largo del cuatrimestre se realizarán dos tests sobre las preguntas planteadas en las prácticas. La nota máxima para esta actividad será de dos puntos	20 A3 A5	A2
Probas de respuesta curta	A final del cuatrimestre se realizará un examen sobre el contenido teórico y, eventualmente, sobre las prácticas realizadas en clase. La nota máxima del examen será de 7 puntos.	70 A4 A5	A2
Outras	Presentarse y debatirse un trabajo en grupo en una sesión de seminario a celebrar en el último tercio del cuatrimestre. La nota máxima para esta actividad será de 1 punto.	10 A4 A5	A3

Otros comentarios sobre la Evaluación

Para aprobar la asignatura se requiere un mínimo de 3,5 puntos sobre 7 en la prueba teórica, con un mínimo de 1.75 puntos en cada una de las partes (contratación mercantil e instrumentos de pago y crédito). La nota de evaluación continua se guardará para la convocatoria de junio, en la cual el examen teórico computará también el 70%. Asimismo, la nota de evaluación continua se guardará durante un año. Los alumnos que -por circunstancias excepcionales- no realicen la evaluación continua, realizarán el mismo examen teórico que el resto de los alumnos (con una calificación máxima del 70%) y, además, realizarán un examen sobre los casos prácticos relativos a las materias explicadas durante el curso (una calificación máxima del 30%). En la convocatoria final de la carrera se realizará un examen teórico (una calificación máxima del 70%) y un examen sobre los casos prácticos relativos a las materias explicadas durante el curso (una calificación máxima del 30%).

Bibliografía. Fuentes de información

Bibliografía Básica

Fernando Sánchez Calero, **Instituciones de Derecho Mercantil, vol. II**, Última,
Guillermo Jiménez Sánchez, **Derecho Mercantil, Tomo II**, Última,

Recomendacións

Asignaturas que se recomienda haber cursado previamente

Dereito mercantil I/V08G081V01502

Otros comentarios

Para profundizar nos contidos de esta materia recoméndase cursar no 4º curso as asignaturas optativas ""Dereito do comercio internacional", "Dereito concursal", "Propiedade industrial e competencia" e "Dereito Marítimo".

Observacions: No Programa Conjunto de Estudios Oficiais no Grado en Administración e Dirección de Empresas-Grado en Dereito, esta materia impártese no 2º. cuatrimestre del 3º curso e o profesor responsable es Anxo Tato Plaza (atato@uvigo.es)

DATOS IDENTIFICATIVOS

Planificación financeira

Asignatura	Planificación financeira			
Código	V03G720V01521			
Titulación	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Seleccione OB	Curso 5	Cuatrimestre 2c
Lengua	Castelán			
Impartición				
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	Cibrán Ferraz, María Pilar			
Profesorado	Cibrán Ferraz, María Pilar Crespo Cibrán, Miguel Ángel			
Correo-e	pcibran@uvigo.es			
Web				
Descripción general	O obxectivo desta materia é que o alumno saiba fazer un diagnóstico das necesidades financeiras da empresa e elaborar a planificación financeira da mesma a curto e longo prazo.			

Competencias

Código

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
------------------------------------	---------------------------------------

Elaborar a planificación financeira a curto prazo dunha empresa

Elaborar a planificación financeira a longo prazo dunha empresa

Contidos

Tema

Tema 1. Conceptos xerais de planificación financeira. Análise e interpretación de estados financeiros.

Tema 2. Diagnóstico económico-financeiro.

Tema 3. Estados financeiros previsionais a curto prazo.

Tema 4. Estados financeiros previsionais a longo prazo

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Lección maxistral	10	10	20
Resolución de problemas	20	20	40
Prácticas en aulas informáticas	20	30	50
Resolución de problemas	2	18	20
Traballo	2	18	20

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descripción
Lección maxistral	Exposición na aula, por parte do profesor, dos contidos mais relevantes e de maior dificultade conceptual. posibilidade de resolución e desenvolvemento de exemplos prácticos co obxectivo de clarificar os conceptos *teóricos. Posibilidade de desenvolvemento de caso integral.
Resolución de problemas	Proposta de exercicios na aula como complemento das sesións maxistrais con resolución de problemas e/ou exercicios guiada polo docente.
Prácticas en aulas informáticas	Resolución de exercicios e casos en folla excel en aula informática. Posibilidade de caso integral

Atención personalizada

Metodologías	Descripción
Prácticas en aulas informáticas	Aprendizaxe colaborativa entre o profesor e o alumno, ben individualmente ou en grupos reducidos para a resolución de dúbidas e consultas do alumnado relacionados coa materia.
Pruebas	Descripción
Resolución de problemas	Aprendizaxe colaborativa entre o profesor e o alumno, ben individualmente ou en grupos reducidos para a resolución de dúbidas e consultas do alumnado relacionados coa materia.

Avaluación		Descripción	Calificación	Resultados de Formación y Aprendizaje
Resolución de problemas	Proba no exame final dos exercicios de *planificación financeira resoltos durante o curso		60	
Traballo	Valoración do Desenvolvemento, resolución e avaliación no exame final dun caso integral de planificación a curto e longo prazo elaborado en grupo e supervisado en clase sobre a adquisición de competencias de coñecemento, destrezas na práctica e adaptación a novas situacions.		40	

Otros comentarios sobre la Evaluación

<p>Para superar a materia hai que realizar os dous tipos de probas propostas, ambas as no exame final, resolución de exercicios e traballos e proxectos, e obter a nota mínima de aprobado en cada parte, aplicada a ponderación. Non se compensan notas inferiores ao aprobado de cada parte, nin se obtén nota final só cunha das partes do exame.</p><p>Condutas inadecuadas e prexudiciais para o normal funcionamento da clase e da convivencia poderán carreiar sancions.</p><div>
</div><div>Este esquema de avaliación é valida para todas as convocatorias.</div><div>
</div><div>As diferenzas entre sistemas de avaliación entre os distintos centros que imparten o Grao en Administración de Empresas na Universidade de Vigo xustifícanse pola necesaria adaptación na medición da consecución dos mesmos resultados de aprendizaxe e adquisición de iguais competencias ás diferentes organizacións docentes de cada Centro, especialmente en canto a tipo de grupos e número medio de alumnos por grupo.</div><div>
</div><div>As datas de exames deberán ser consultadas na Páxina web da Facultade:
<http://fccee.uvigo.es/calendario-exames-201718.html></div>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Cibrán,P.; Prado,C.; Huarte, C. y Crespo, M.A., **Planificación Financiera**, 2013,

Cibrán, P; Villanueva, M, **Gestión Financiera. Teoría y casos prácticos.**, 2005,

Cibrán, P; Villanueva, M; Fernández, T, **Planificación Financiera. Teoría y casos prácticos**, 2008,

Mariño Garrido, T., **Claves para el análisis económico-financiero**, 2009,

Recomendacións

Asignaturas que se recomienda haber cursado previamente

Empresa: Matemática das operacións financeiras/V03G020V01202

Contabilidade financeira II/V03G020V01401

Decisións de investimento/V03G020V01402

Empresa: Contabilidade financeira I/V03G020V01301

Análise contable/V03G020V01601

Decisións de financiamento/V03G020V01501

Otros comentarios

Esta guía docente anticipa as *íneas de actuación que se deben levar a cabo co alumno na materia e se *concíbe flexible, en consecuencia, pode *requirir axustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Así mesmo, achégaselle ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

DATOS IDENTIFICATIVOS

Investigación comercial

Asignatura	Investigación comercial			
Código	V03G720V01522			
Titulacion	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Seleccione OB	Curso 5	Cuatrimestre 2c
Lengua	Castelán			
Impartición				
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Martínez Senra, Ana Isabel			
Profesorado	Martínez Senra, Ana Isabel			
Correo-e	aimtnez@uvigo.es			
Web				
Descripción general	Esta materia pretende que o estudiante adquira unha visión ampla das diversas técnicas de recollida da información e familiarícese cos sistemas de análisis e interpretación dos datos. O obxectivo final da materia é que o alumno sexa capaz de desenvolver un proceso de investigación comercial.			

Competencias

Código

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
Comprensión do proceso de investigación comercial dende un punto de vista teórico e aplicado.	
Manexo das técnicas más empregadas na recolección e análise da información.	
Capacidade de abordar de xeito eficaz actividades relacionadas co proceso de investigación comercial.	

Contidos

Tema

Tema 1: O papel da investigación comercial	Obxectivos do tema. Concepto. Aplicacións. Limitacións. Consideracións éticas. Tipos de investigación. Etapas. Fontes de información.
Tema 2: Investigación exploratoria. Técnicas cualitativas	Obxectivos do tema. Características. Reunión de grupos. Entrevista en profundidade. Técnicas proyectivas. Observación.
Tema 3: Investigación causal e descriptiva. Técnicas cuantitativas	Obxectivos do tema. Características. Experimentación. Enquisas ad hoc. Enquisas periódicas.
Tema 4: Medición e escalas	Obxectivos do tema. Medición e propiedades das escalas. Escalas básicas. Escalas comparativas. Escalas non comparativas. Creación de escalas. Avaliación das escalas.
Tema 5: Deseño do cuestionario	Obxectivos do tema. Concepto e funcións do cuestionario. Tipos de preguntas. Elaboración das preguntas. Estrutura e secuencia do cuestionario. Pretest do cuestionario.
Tema 6: Deseño e procedemento de muestreo	Obxectivos do tema. Conceptos básicos. Etapas na selección da mostra. Muestreo non probabilístico. Muestreo probabilístico. Cálculo do tamaño da mostra.
Tema 7: Análise dos datos	Obxectivos do tema. Consideracións previas. Etapas. Codificación. Análise univariante. Análise bivariante. Análise multivariante.
Tema 8: Elaboración do informe	Obxectivos do tema. Importancia do informe. Estrutura do informe. Presentación.

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Actividades introductorias	1	0	1
Lección magistral	29	30	59
Resolución de problemas	20	31	51
Prácticas autónomas a través de TIC	0	25	25
Probas de resposta curta	2	12	14

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente	
	Descripción
Actividades introductorias	Presentación dos obxectivos e contidos da materia, metodoloxía de traballo e sistemas de avaliación.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos da materia, complementada co uso de medios audiovisuais e a formulación de cuestións dirixidas aos estudiantes para facilitar a aprendizaxe. Recoméndase ao estudiante que traballe previamente o material colgado en faitic, co fin de seguir as explicacións e participar activamente nas devanditas cuestións.
Resolución de problemas	En cada práctica realizaranse actividades (aplicación de conceptos, exercicios ou casos de estudio) coa finalidade de aplicar de forma efectiva os coñecementos teóricos adquiridos nas sesións maxistrais. Os estudiantes traballarán de forma autónoma, individualmente ou en grupo, baixo a supervisión do profesor. Estas sesións prácticas terán lugar en seminarios ou aulas de informática.
Prácticas autónomas a través de TIC	Ao finalizar un tema teórico abriráse un test na Plataforma Tema, relativo ós contidos desenvoltos na sesión maxistral. Trátase de actividades non presenciais que posibilitan o seguimento e avaliación do alumno e que deberán realizarse nos prazos sinalados.

Atención personalizada	
Metodologías	Descripción
Resolución de problemas	Cada estudiante solicitaralle ao profesor as aclaracións que estime oportunas para comprender mellor a materia e desenvolver con éxito as actividades propostas. Ademais o profesor establecerá ao principio de curso un horario para tutorías individuais ao que o alumno pode acudir para resolver calquera tipo de dúbida referente á materia.

Avaliación			
	Descripción	Calificación	Resultados de Formación y Aprendizaje
Resolución de problemas	A valoración neste contexto pode consistir na entrega de exercicos, exposicións orais ou a realización dun test.	30	
Prácticas autónomas a través de TIC	Avaliaráse a resolución dos cuestionarios vinculados ás sesións maxistrais.	10	
Probas de resposta curta	Proba escrita que inclúe preguntas directas e breves sobre aspectos concretos do programa da materia. Será necesario aprobar esta proba para avaliar o resto.	60	

Otros comentarios sobre la Evaluación

Para superar a materia será necesario obter unha puntuación mínima de cinco puntos, sendo **condición imprescindible obter como mínimo un 2,5** (sobre 6) na proba de resposta curta.

A puntuación obtida nas prácticas mantense na convocatoria de xuño e xullo do curso académico en vigor pero non se gardará para cursos sucesivos.

A data dos exames pódese consultar no apartado de organización docente do seguinte enlace: <http://fccee.uvigo.es/>

Bibliografía. Fontes de información	
Bibliografía Básica	
Malhotra, N.K., Investigación de mercados. Conceptos esenciales , Pearson, 2016	
Bibliografía Complementaria	
Fernández Nogales, A., Investigación y técnicas de mercados , Segunda edición, Esic, 2004	
Trespalacios Gutiérrez, J.A.; Vázquez Casielles, R.; De la Ballina Ballina, F.J.; Suárez Vázquez, A., Investigación de mercados , Paraninfo, 2016	

Recomendacións

Asignaturas que se recomienda haber cursado previamente

Dirección comercial I/V03G020V01403

Dirección comercial II/V03G020V01502

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Réxime fiscal da empresa I				
Asignatura	Réxime fiscal da empresa I			
Código	V03G720V01523			
Titulacion	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Seleccione OB	Curso 5	Cuatrimestre 2c
Lengua	Castelán			
Impartición	Galego			
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	González Martínez, José Manuel Álvarez Villamarín, José Carlos			
Profesorado	Álvarez Villamarín, José Carlos González Martínez, José Manuel			
Correo-e	xmgonzalez@uvigo.es xalvarez@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descripción general	RFE é unha materia que ten como obxectivo introducir ós alumnos no campo da fiscalidade aplicada. En particular, desenvólvense dous dos impostos máis importantes: o IRPF e o Imposto de Sociedades.			

Competencias

Código	A2	Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio.
--------	----	--

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
Adquirir coñecementos básicos para entender o papel que desempeña a fiscalidade nas decisións económicas	A2
Desenvolver habilidades de procura, uso e comprensión da normativa tributaria vixente	
Entender os efectos da tributación sobre as distintas fontes de renda: traballo, capital, actividades económicas e alteracións patrimoniais.	A2
Potenciar a capacidade de traballar en equipo buscando atopar as mellores solucións tributarias	
Xustificar e defender as decisións adoptadas en materia de tributación mediante estudos de caso	

Contidos

Tema	
Parte I: Introducción ó Sistema Fiscal	Obxectivos básicos. A organización da materia. O método de traballo e a súa avaliación.
Tema 1: Obxectivos e metodoloxía da materia	
Tema 2: Caracterización do Sistema Fiscal Español e bases para a fiscalidade persoal e empresarial	O papel dos Impostos na realidade económica. Composición do Sistema Fiscal. Características básicas das principais figuras tributarias.
Parte II: O Imposto sobre a Renda das Pessoas Físicas.	Elementos básicos do Imposto: contribuiente e unidade familiar, rendas suxeitas e exentas, período impositivo.
Tema 3: Introducción ó IRPF	
Tema 4: Rendas das Pessoas Físicas	Rendimentos do Traballo, Rendimentos do Capital, Ganancias e Perdas Patrimoniais
Tema 5: Rendas de Empresarios e Profesionais individuais	Elección do réxime de estimación da renda. Determinación da renda en Estimación Directa e Estimación Obxectiva.
Tema 6: Liquidación do IRPF	Integración e compensación das rendas. Mínimo Persoal e Familiar. Cuota Integra e Deducións.
Parte III: O Imposto sobre Sociedades.	Elementos básicos do Imposto: contribuiente, resultado contable e base imponible. Período impositivo. Imputación temporal de ingresos e gastos.
Tema 7: Introducción ó IS.	
Tema 8: Operacións determinantes da Base Imponible	Gastos non deducibles. Amortizacións. Arrendamento Financeiro. Deterioro de Valor e Transmisións Patrimoniais.
Tema 9: Liquidación do IS	Proceso Liquidatorio. Cuota Integra. Deducións.

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Actividades introductorias	0.5	0	0.5
Lección magistral	22	22	44
Estudio de casos	17.5	42.5	60
Prácticas en aulas informáticas	5	5	10
Examen de preguntas objetivas	0	12	12
Estudio de casos	7.5	0	7.5

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodología docente

	Descripción
Actividades introductorias	Presentación do contido e obxectivos da materia. Metodología de trabajo e sistemas de control e avaliação.
Lección magistral	Para cada tema o docente presentará na aula as cuestións más relevantes e formulará a metodología a seguir para interpretar as consecuencias e efectos prácticos da norma tributaria. Posteriormente o alumno deberá revisar de xeito autónomo os contidos expostos.
Estudio de casos	Realizan sesións prácticas que terán lugar en aulas-seminario. Para cada sesión propórñase casos a estudiar en grupos reducidos (de 3 ou 4 alumnos) conformados ó inicio do curso. Cada grupo deberá comentar, resolver e defender os casos plantexados. Os alumnos disporán previamente dos enunciados dos casos a través da Plataforma Tema e deberán elaborar no seu grupo reducido unha primeira proposta de solución xustificada que deberá ser entregada a través da Plataforma Tema antes do desenvolvemento da sesión presencial.
Prácticas en aulas informáticas	As sesións prácticas en aula informática faránse de xeito individualizado e consistirán na resolución dun caso práctico empregando as aplicacións informáticas da Axencia Tributaria. Para o seu desenvolvemento os alumnos disporán previamente do enunciado do caso na Plataforma Tema.

Atención personalizada

Metodologías	Descripción
Estudio de casos	Farase un seguimento individualizado dos resultados acadados e das dúbidas surxidas nos estudos de caso
Prácticas en aulas informáticas	Os/as alumnos/as resolverán de xeito individualizado casos prácticos nas aulas de informática empregando os programas da Axencia Tributaria (Simulador RentaWeb e programa Padis)

Avaluación

	Descripción	Calificación	Resultados de Formación y Aprendizaje
Estudio de casos	A entrega das propostas de solución dos estudos de caso (prácticas) feitas en grupo avaliarase conxuntamente coas probas tipo tests: será necesario ter entregado alomenos 6 casos para ter puntuación nas probas test.	0	A2
Examen de preguntas objetivas	Avaliaráse e puntuaráse a resolución dos test propostos despois de cada tema. Este apartado de traballo persoal puntuaráse sobre un máximo global de 3 puntos. Será requisito necesario para obter puntuación neste apartado que o grupo ó que pertence cada alumno teña entregado alomenos 6 propostas de solución dos estudos de caso.	30	A2
Estudio de casos	O finalizar a parte de IRPF e a parte de IS, o alumno/a fará unha proba individualizada en forma de estudio de caso de cada imposto. A proba de IRPF aportará un máximo de 4 puntos e a proba de IS aportará un máximo de 3 puntos.	70	A2

Otros comentarios sobre la Evaluación

Nesta asignatura realizarase unha avaluación continua do traballo realizado polo alumno.

Para superar la asignatura por avaluación continua deben cumplirse duas condicións :

1. Acabar alomenos un 25% da nota en cada un dos tres apartados puntuables (test, proba IRPF, proba IS).
2. Obter alomenos 5 puntos na suma destes tres apartados puntuables (probas test e probas IRPF e IS).

A non presentación a calquera das dúas probas presenciais escritas (IRPF e IS) suporá que o alumno deixa de ser avaliado en evaluación continua.

Tamén sairá da evaluación continua se non acada alomenos un 25% da nota en cada unha das tres probas realizadas (test, proba IRPF, proba IS).

A nota final por evaluación continua será a suma das notas parciais obtidas ata ese momento.

Aqueles alumnos que non teñan superado a materia por evaluación continua terán a opción de presentarse a un examen final. Este examen valerá o 100% da nota, e a calificación obtida sustituirá á obtida en evaluación continua. En caso de non presentarse, a nota será a obtida en evaluación continua.

A data dos exames pode consultarse en <http://fccee.uvigo.es/calendario-exames-201718.html>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Albi, E. y Paredes, R., **Sistema Fiscal Español (I y II)**, última edición, Ariel,

Domínguez, F., **Sistema Fiscal Español**, última edición, Prensas de la Universidad de Zaragoza,

Barberán, M.A. e outros, **Ejercicios y Cuestiones de Fiscalidad**, última edición, Prensas de la Universidad de Zaragoza,

Lexislación IRPF e IS actualizada 2018,

Grupo docente fiscalidade aplicada, **Esquemas básicos e supuestos prácticos**,

Agencia Tributaria, www.agenciatributaria.es,

NewPyme, www.plangeneralcontable.com,

Bibliografía Complementaria

Alonso, R., **Impuesto sobre la renta de las personas físicas. Comentarios y casos prácticos**, última edición, Centro Estudios Financieros,

Borrás, F. e Navarro, J.V. **Impuesto sobre sociedades. Comentarios y casos prácticos**, última edición, Centro Estudios Financieros,

Dominguez, F, **Planificación Fiscal Personal y de la Empresa**, 2017, Aranzadi,

Moreno, M.C e Paredes, R., **Casos prácticos de sistema fiscal**, última edición, Delta,

Portillo, M.J., **Manual de Fiscalidad. Teoría y Práctica**, última edición, Tecnos,

Pla, A. e Salvador, C., **Impuesto sobre sociedades. Regimen general y empresas de reducida dimensión**, última edición, Tirant lo Blanch,

Instituto de Estudios Fiscales, www.ief.es,

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS

Dirección estratégica internacional

Asignatura	Dirección estratégica internacional			
Código	V03G720V01524			
Titulacion	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Seleccione OB	Curso 5	Cuatrimestre 2c
Lengua	Castelán			
Impartición	Inglés			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Reyes Santias, Francisco			
Profesorado	Reyes Santias, Francisco			
Correo-e	franciscoreyessantias@yahoo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descripción general	O proceso acelerado de globalización do sistema económico mundial está a orixinar importantes consecuencias para a actividade das empresas, que se ven obrigadas, cada vez más, a actuar nos mercados internacionais. Por eso, é preciso estudiar e coñecer os factores que conducen á globalización dos negocios e, sobre todo, as estratexias más adecuadas para fazer fronte a esta nova realidade. Entender e elexir a estratexia de entrada nos mercados exteriores, coñecer a localización das actividades da cadea de valor, comprender as estratexias de comercialización dos produtos ou servicios e analizar a xestión da distancia cultural entre países, son algúns dos obxectivos desta asignatura.			

Competencias

Código

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos en la materia

Resultados de Formación y Aprendizaje

Interpretar as principais teorías do comercio internacional, dende os paradigmas clásicos ata os enfoques que tratan de explicar os fluxos do comercio internacional a partir das actividades que realizan as empresas

Identificar algunha das estruturas organizativas más frecuentes no terreno dos negocios internacionais

Avaliar as distintas alternativas de entrada nos mercados exteriores: exportacións, acordos de cooperación e inversión directa

Sintetizar as peculiaridades específicas a ter en conta na dirección estratégica dunha empresa multinacional

Demostrar o manexo dos conceptos teóricos adecuados para resolver e interpretar determinados problemas relacionados coa dirección de empresas internacionalizadas

Contidos

Tema

TEMA 1. TEORÍA DO COMERCIO INTERNACIONAL

TEMA 2. XÉNESIS DA ACELERACIÓN INTERNACIONAL

TEMA 3. O PROCESO BÁSICO DE INTERNACIONALIZACIÓN

TEMA 4. O PROCESO DE EXPORTACIÓN

TEMA 5. EXPORTACIÓN: PRODUCTIVIDADE

EMPRESARIAL VERSUS PRODUCTIVIDADE NACIONAL

TEMA 6. SUBCONTRATACIÓN

TEMA 7. ALIANZAS ESTRATÉXICAS

TEMA 8. ESTRATEXIAS BÁSICAS DE

MULTINACIONALIZACIÓN

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Actividades introductorias	1	0	1

Lección maxistral	20	0	20
Estudo de casos	21.5	5	26.5
Traballos de aula	2.5	15	17.5
Probas de resposta curta	1.5	50	51.5
Traballo	2.5	20	22.5
Probas de respuesta curta	1	10	11

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descripción
Actividades introductorias	Actividades encaminadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado. así como a presentar a asignatura
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudio, bases teóricas, análise de situacións reais, e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver por o estudiante
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución
Traballos de aula	O estudiante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. IO seu Desenvolvemento pode estar vinculado con actividades autónomas do estudiante

Atención personalizada

Metodologías	Descripción
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contenidos sobre a materia obxecto de estudio, bases teóricas, análise de situacións reais, e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desarrollar polo estudiante
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real, coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótesis, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedimientos alternativos de solución
Traballos de aula	O estudiante desenvolve traballos e proxectos na aula baixo as directrices e a supervisión do profesor

Avaluación

	Descripción	Calificación	Resultados de Formación y Aprendizaje
Probas de respuesta curta	Realizaranse unha ou máis probas tipo test para avaliar os coñecementos adquiridos sobre a materia durante o curso, probas que se referirán tanto aos coñecementos adquiridos a través da bibliografía de referencia, coma ao desarrollo e contido das clases teóricas. Para poder optar a esta clase de avaluación será necesario a asistencia ás clases teóricas. Esixirse unha puntuación mínima de cinco puntos (sobre 10) para poder facer a media coa parte práctica	70-80	
Traballo	Será necesario entregar un traballo ou proxecto realizado en grupo para avaliar os coñecementos adquiridos durante o curso. Para poder optar a esta valoración será necesario a asistencia ás clases dos grupos prácticos. Esixirse unha puntuación mínima de cinco puntos (sobre 10) para poder facer a media coa parte teórica	10	
Probas de respuesta curta	Realizarase unha ou máis probas de respuesta curta ou tipo test para avaliar os coñecementos da parte práctica	10-20	

Otros comentarios sobre la Evaluación

As ponderacións de cada proba dárse ao principio de curso en faitic.

Para a superación da asignatura, hai dous sistemas de avaluación.

A avaluación continua (Requírese a asistencia tanto a clases teóricas e prácticas): Neste caso, o alumno realizará un exame parcial libratorio teórico. Para supéralo requírese unha puntuación mínima de 5 (sobre 10) e o peso deste exame na nota final será entre o 70% e o 80%. O outro 20 -30% da nota restante corresponderá a parte práctica e valerá entre un 10 e un 20% o examen e un 10% traballo. Neste caso, será necesaria unha puntuación mínima de 5 de 10 en cada parte para superar a asignatura.

Nos casos en que o estudiante decidiu ir por avaluación continua e non superou a asignatura, pode presentarse aos exames oficiais para recuperar a(s) parte(s) que suspendera. Neste senso, gardarase a nota obtida durante o curso da parte que

tivera superada (teórica ou práctica), e so presentarase en xuño coa parte que ten supensa. Igualmente, manteranse as partes aprobadas para o examen de xullo.

Para sucesivas convocatorias de cursos académicos posteriores non se gardarán as partes aprobadas.

Avaliación non continua: En todo caso, na convocatoria de xuño e xullo haberá un exame final da asignatura que constará de dúas partes. Un exame sobre a parte teórica que ponderará un 70-80% da nota e un exame práctico cunha valoración dun 10-20%. Neste caso, tamén será necesaria entregar un traballo realizado de xeito individual que ponderará un 10%. É preciso obter una puntuación mínima de 5 puntos (sobre 10) tanto en teoría como en práctica para poder facer a media.

As datas oficiais de exámenes poderán consultarse na web da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais de Vigo

As diferencias no método de avaliación que utilizan os centros da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais de Vigo e a Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo de Ourense obedecen á necesaria adaptación dos idénticos resultados de aprendizaxe propostos e competencias á diferente organización de clases docentes empregada por ambos os dous centros.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Guisado Tato, M., **Internacionalización de la empresa**, Pirámide, 2002

Guisado Tato, M., **Estrategias de multinacionalización y política de la empresa**, Pirámide, 2003

Guerras Martín, LA e Navas Lopez, JE, **La dirección estratégica de la empresa: teoría e aplicaciones**, 4ª edición, 2007

Hernández García, A, **Internacionalización y competitividad en la economía española: factores relevantes para la empresa**, Pirámide, 2010

Hill, CWL, **Negocios internacionales: competencia en el mercado global**, Mc Graw Hill, 2011

Verbeke, A, **International business strategy: rethinking the foundations of global corporate success**, Cambridge University Press, 2013

Cavusgil, Knight, Riesenberger, **International Business: The new realities**, Pearson, 2014

Griffin, Pustay, **International Business**, 5th edition, Pearson International Edition, 2007

Daniels, Radebaugh, Sullivan, **International Business**,

Recomendacións

Asignaturas que se recomienda haber cursado previamente

Empresa: Fundamentos de administración/V03G020V01102

Empresa: Xestión de empresas/V03G020V01203

Dirección estratéxica/V03G020V01503

Teoría da organización/V03G020V01505

Otros comentarios

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo có alumno na materia e concíbese de xeito flexible. En consecuencia, pode requerir reaxustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real, ou pola relevancia das situacións que puidesen surdir. Así mesmo, aportarase ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo

DATOS IDENTIFICATIVOS

Traballo de Fin de Grao-ADE

Asignatura	Traballo de Fin de Grao-ADE			
Código	V03G720V01991			
Titulacion	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descriptores	Creditos ECTS 12	Seleccione OB	Curso 5	Cuatrimestre 2c
Lengua Impartición	Departamento Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Gómez Fraiz, José Santiago			
Profesorado				
Correo-e				
Web	http://fccee.uvigo.es/traballo-de-fin-de-grao.html			
Descripción	Traballo titorizado que mostra a adquisición das competencias do grao general			

Competencias

Código

A1	Que os estudiantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudiantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudiantes poídan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos en la materia

Resultados de Formación y Aprendizaje

Comprender de forma sistemática y crítica una temática, problema o ámbito de estudio, incorporando marcos teóricos y conocimientos disponibles, así como juicios que incluyan una reflexión de carácter social, científica y/o ética.	A1 A2 A4 A5
Aplicar procesos y procedimientos para recoger, analizar e interpretar datos e información relevante de manera metódica en orden a generar una conclusión o propuesta dentro de una temática, problema o ámbito de estudio, sostenida por argumentos o razonamientos coherentes.	A2 A3 A4 A5
Adquirir compromisos y ejercer responsabilidades personales de carácter profesional, poniendo en práctica hábitos de trabajo individual, imprescindibles para realizar actividades intelectuales complejas durante un período de tiempo determinado.	
Elaborar un texto escrito que se ajuste a criterios de calidad y convenciones académicas dentro del área propia de estudio y que recoja de forma sistemática el planteamiento, proceso y resultado del trabajo fin de grado.	A3 A4
Transmitir los conocimientos y habilidades adquiridas, y presentar de forma rigurosa y convincente el trabajo realizado, de forma escrita y oral.	A4

Contidos

Tema

O estudiante abordará unha problemática concreta, propia do ámbito de estudio do Grao en Administración e Dirección de Empresas, proposta por un tutor ou por el mesmo, de ser o caso, seguindo o establecido na normativa xeral da Universidade e na propia do centro.

Para desenvolvelo, ten que contar necesariamente coa tutela dun profesor que será o que, unha vez acadados os obxectivos establecidos, deberá dar o seu informe favorable para a defensa.

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Actividades introductorias	2	50	52
Traballo tutelado	5	200	205
Traballo	1	42	43

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descripción
Actividades introductorias	Diseño do trabalho, recopilación da información de partida, análise de fontes e bibliografía.
Traballo tutelado	Informe escrito sobre a temática asignada realizado coa tutela dun profesor.

Atención personalizada

Metodologías	Descripción
Traballo tutelado	Seguimiento do trabalho autónomo do estudiante
Actividades introductorias	Formación específica sobre a realización de traballos e proxectos. Delimitación da temática de estudo e das posibles fontes de información
Pruebas	Descripción
Traballo	Preparación e seguimiento da presentación.

Avaluación

Descripción	Calificación	Resultados de Formación y Aprendizaje
Traballo	O tutor emitirá informe favorable e unha cualificación do trabalho que formará o 30% da nota final.	100
	O estudiante defenderá o trabalho diante dun tribunal e este avaliará o trabalho e a defensa, definindo o 70% restante.	A1 A2 A3 A4 A5

Otros comentarios sobre la Evaluación

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Otros comentarios

Recoméndase fortemente seguir o curso "Como afrontar o teu TFG"

<http://sp.bugalicia.org/vig/subjects/guide.php?subject=cursotfg>

DATOS IDENTIFICATIVOS

Traballo de Fin de Grao-Dereito

Asignatura	Traballo de Fin de Grao-Dereito			
Código	V03G720V01992			
Titulación	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Seleccione OB	Curso 5	Cuatrimestre 2c
Lengua	Castelán			
Impartición	Galego			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Gómez Fraiz, José Santiago			
Profesorado				
Correo-e				
Web				
Descripción	Elaboración dun traballo sobre unha das materias impartidas na titulación general			

Competencias

Código

A1	Que os estudiantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudiantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos en la materia

Resultados de Formación y Aprendizaje

Buscar, ordear e estructurar información sobre un tema de interese xurídico con un comportamento ético correcto. Coñecer, comprender, interpretar e aplicar críticamente fontes xurídicas. Expresarse correctamente coa linguaxe técnica propia do ámbito xurídico

A1

A2

A3

A4

A5

Contidos

Tema

Calquera tema relacionado coas materias do Grao en Dereito

Calquera subtema relacionado coas materias do Grao en Dereito

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Traballo tutelado	4	135	139
Trabajo	0.5	10.5	11

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descripción
Traballo tutelado	De forma individual, o estudiante elaborará un documento sobre un tema da materia. Este traballo autónomo do estudiante inclúe a identificación de fontes de información, lectura e manexo de información, recollida de información e a redacción e edición final do traballo.

Atención personalizada			
Metodologías	Descripción		
Traballo tutelado	Traballos tutelados		
Avaluación			
Descripción	Calificación	Resultados de Formación y Aprendizaje	
Traballo Valorarase o contido do traballo así como a súa estrutura: introdución, xustificación, obxecto de estudo, conclusións, bibliografía e outras fontes de información. Así mesmo, valorarase a capacidade de expresión oral e escrita do/do futuro/a graduado/a.	100	A1 A2 A3 A4 A5	

Otros comentarios sobre la Evaluación

Para a presentación e defensa pública do Traballo Fin de Grao é requisito previo imprescindible superar a totalidade do resto das materias do plan de estudos do Grao en Dereito. As datas de defensa pública do Traballo Fin de Grao son aprobadas pola Xunta de Facultade e publicada na web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Universidade de Vigo, **Reglamento Uvigo para a realización de trabajos fin de grado**, Última modificación

Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo, **Normativa interna para elaboración de trabajo fin de grado**, Última modificación

Bibliografía Complementaria

ERRER, V.; CARMONA, M.; SORIA, V., **El trabajo de fin de grado: guía para estudiantes, docentes y agentes colaboradores**, McGraw-Hill/Interamericana de España, 2013

FONDEVILA GASCÓN, J.F.; OLMO ARRIAGA, J.L., **El trabajo fin de grado en las ciencias sociales y jurídicas: guía metodológica**, Ediciones Internacionales Universitarias, 2013

GARCÍA SANZ, M.P.; MARTÍNEZ CLARES, P., **Guía práctica para la realización de trabajos fin de grado y trabajos fin de máster**, Universidad de Murcia, 2012

JIMÉNEZ ALEMÁN, A. A., **Competencias a validar a través del trabajo de fin de grado en derecho**, 2015

MIRÓN CANELO, J.A., **Guía para la elaboración de trabajos científicos: grado, máster y postgrado**, Rego, 2013

Recomendaciones

Otros comentarios

Para a presentación e defensa pública do Traballo Fin de Grao é requisito previo imprescindible superar a totalidade do resto das materias do plan de estudos do Grao en Dereito.